

Pasaulio lietuvių vasaros stovyklose - gilus istorijos pažinimas ir išpūdingi vaikų pasirodymai

Rugpjūtį baigėsi jau tradicija tapusios lituanistinės stovyklos jauniems pasaulio lietuviams. Septintą kartą vyko Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) inicijuota „Pasaulio Lietuva“, o jubiliejinį dešimtąjį kartą praūžė Londono lituanistinės mokyklos „Bitė“ organizuojama „Virtualiosios istorijos“ stovykla. Iš įvairiausių pasaulio kampelių atvykę jaunieji lietuviai ne tik lavino kalbą, bet ir įgijo įvairių įgūdžių, artimiau susipažino su Lietuvos istorija ir kultūra. Daug dėmesio buvo skirta ir kūrybai, aktorystei ir muzikai - „Pasaulio Lietuva“ stovyklą vainikavo „Pasauliovizija“, o „Virtualiosios istorijos“ stovykla baigėsi išpūdingu spektakliu Vilniaus universiteto teatro salėje.

Ana Vengrovskaja | Pasauliolietuvis.lt

Dešimtoji stovykla „[Virtualioji istorija](#)“ šiemet rugpjūčio pradžioje vyko greta Vilniaus esančiame Karklėnų kaime, taip pat vaikai vyko į sostinę, kur dalyvaudami įvairiose veiklose gilinosi į šių metų temą - „Valstybingumo pamatai: suverenitetas, kalba, kultūra“.

„Šitai stovyklai ruošėmės jau nuo praeitų metų spalio mėnesio. Turėjome paruošę istorijos programą, kiekviena dalyvaujanti mokykla pamokose kalbėjo apie suverenitetą, kalbą ir kultūrą, o atvykę į Vilnių giliname tam tikrus aspektus. Aplankėme Valdovų rūmus, Gedimino pilį, LR Seimą, vaikus labai sudominusi

Valstybės pažinimo centrą – jame yra labai daug informacijos apie tai, kaip ir nuo ko prasidėjo mūsų valstybė ir kaip ji veikia dabar, kas yra Konstitucija, ir daug kitų dalykų, kuriuos prieš tai aptarėme pamokų metu“, – pasakoja stovyklos įkūrėja ir jos vadovė, Lituanistinės etnokultūros ir dramos mokyklos „Bitė“ Londone steigėja Virginija Stukaitė.

Stovyklos idėjos autorė Virginija Stukaitė (viduryje) | Jean-Luc Dang nuotr.

Sužinoti, kaip kuriama ir veikia valstybė, atvyko lituanistinių mokyklų mokiniai iš šešių šalių: Jungtinės Karalystės (Anglijos ir Škotijos), Švedijos, Ispanijos, Italijos, Prancūzijos, Airijos, taip pat iš Lietuvos mokyklų partnerių – Ukmergės (2 mokyklos) ir Šiaulių.

Pasak V. Stukaitės, jubiliejinei stovyklai organizatoriai nusprendė pasirinkti ypatingą temą.

„Kiekviena mūsų stovykla yra savita, bet šita yra ypatinga būtent savo tema. Juk kalbame apie valstybingumo pamatus, suverenitetą, kalbą, kultūrą. Mums tie žodžiai susidėjo iš epochų ir asmenybių, ir, tarkim, apie suverenitetą, apie teritorinį vientisumą mes kalbėjome pasirinkę tris labai skirtingas asmenybes. Tai buvo Mindaugas, nuo kurio prasidėjo valstybė, tada atėjom iki Gedimino, kuris

buvo diplomatas, Lietuvą stiprinęs plėtodamas prekybą ir kultūrą, ir galiausiai kalbėjome apie dabartines valdymo formas, kur mes esam dabar.

Kalba – dar vienas labai ypatingas akcentas, neatsitiktinai spektaklyje (vaikų savaitę kurtas spektaklis įvyko priešpaskutinę stovyklos dieną – aut. pastaba) skambėjo ištrauka iš Martyno Mažvydo katekizmo, buvo ir Jablonskis, ir dabartinė kalba. Trys labai skirtingų epochų elementai, kurie sujungė viską į vieną. Valstybę kuria ir kultūra – aplankėme Vilniaus universitetą, tyrinėjome Žygimanto Augusto gobelenus, studijavome Čiurlionį. Visi šie labai skirtingi dalykai kuria Lietuvą. Be kalbos mes esam niekas, be teritorinio vientisumo esam niekas ir, aišku, be kultūros mes irgi negalim išgyventi“, – apie jubiliejinės stovyklos temą pasakoja Jungtinės Karalystės švietimo tarybos pirmininkė.

Stovyklos dalyviai LR Seime | Jean-Luc Dang nuotr.

Pašnekovė pastebi, kad šiemet ypač pasijautė stovykloje dalyvavusių vaikų smalsumas ir bendrystė.

„Kaip ši bendrystė atėjo, sunku pasakyti. Mūsų vaikai yra tikra dovana, o kokie nuostabūs mūsų paaugliai. Stebėjomės jų požiūriu. Kai klausėm, pavyzdžiui, kas jiems patiko šią dieną, atsakė, jog jiems įdomiausia buvo sužinoti apie tai, kiek žmonių kalba lietuvių kalba visame pasaulyje, kad ji yra 144-ta reitinge pagal žmonių kiekį, kurie ja kalba. Tas susikoncentravimas labai glostė širdį,“ –

atvirauja JK lietuvi.

Kilnojamoji paroda „Paliesk lietuvių kalbą rankomis“ | Jan-Luc Dang nuotr.

Kaip ir kasmet, stovykloje susitiko labai įvairius lietuvių kalbos lygius turintys vaikai. Siekdami padėti silpnesnius įgūdžius turintiems dalyviams, stovyklos organizatoriai sugalvojo kasdien išrinkti kalbos ambasadorius, kad šie skatintų kitus kalbėti lietuviškai ir padėti, jei reikia, pavertėjauti.

„Nuostabus dalykas matyti, kad kai vaikui bendraamžiai padeda, jis pradeda dėti daug daugiau pastangų kalbėti lietuviškai“, – pastebėjimais dalijasi V. Stukaitė.

Pirmoji stovyklos „Virtualioji istorija“ diena | Jan-Luc Dang nuotr.

Laisvu nuo ekskursijų metu vaikai kartu su režisiere Vita Vadoklyte statė spektaklį „Kalba – tai mes!“, kurio premjera įvyko priešpaskutinę stovyklos dieną – joje apsilankė vaikų tėveliai, Lietuvos institucijų atstovai ir kiti svečiai.

Spektaklis „Kalba – tai mes!“ | Anos Vengrovskajos nuotr.

„Jau treji metai mes dirbam su režisieriais ir statom spektaklius. Kai vaikai vaidina, jie išsilaisvina ir pajaučia lietuvišką žodį kitaip. Man atrodo, kad tai yra viena iš priimtinausių formų ne tik mokytis lietuvių kalbos, bet ir pažinti save, atrasti savo talentus“, – mano stovyklos vadovė.

Spektaklis „Kalba – tai mes!“ | Anos Vengrovskajos nuotr.

Pasak pašnekovės, spektaklio kūrimas buvo gyvas procesas – vaikai repeticijų ir net premjeros metu vis įtraukdavo naujų, savų elementų.

„Spektaklis turėjo atitikti mūsų stovyklos temą, tai yra valstybingumo pamatai, suverenitetas, kalba, kultūra – iš to turėjom kažką sukurti. Žinoma, režisierė dirbo, aptarėme visokius scenarijus, bet vaikai patys padiktavo ir įtraukė tam tikrų savo elementų, scenarijus irgi truputėlį pasikeitė. Rezultatas man pačiai yra netikėtas ir nepaprastas“, – po premjeros sveitinei [Pasauliolietuvis.lt](https://pasauliolietuvis.lt) kalbėjo V. Stukaitė.

Vaikai stovykloje veltus darbus, įkvėptus M. L. Čiurlionio, padovanojo projekto rėmėjams Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, taip pat Globalios Lietuvos departamentui ir Vytauto Didžiojo universitetui | Anos Vengrovskajos nuotr.

Po spektaklio vaikai pasivaikščiojo po Vilniaus universitetą.

„Turėjome galimybę apžiūrėti universiteto erdves, pasigrožėti grafiko Rimtauto Gibavičiaus freskomis. Vaikams smalsu buvo pamatyti, kur mokosi studentai, o gavus užduotėles – surasti tam tikrus objektus. Paieškos tapo smagia pramoga“, – pasakoja viena iš 15 stovykloje dirbusių mokytojų Vilma Ramella-Paia.

Virtualios ir kontaktinės Italijos lituanistinės mokyklos (VKLIM) mokytoja pastebėjo, kad iš tos pačios šalies atvykę vaikai tarpusavyje dažnai kalba nelietuviškai, tačiau susitikę bendraamžius iš kitų šalių padeda vieni kitiems tobulinti lietuvių kalbos žinias.

„Buvo labai smagu matyti, kaip skirtingų šalių vaikai bendrauja tarpusavyje. Mūsų mokyklos mokinė Elina mokė lietuviškai kalbėti mergaitę iš Škotijos – patenkinta buvo ir pati mergaitė, ir mokyklos vadovė“, – šypsosi pašnekovė. Pasak jos, viena

įsimintiniausių veiklų buvo kilnojamoji paroda „Paliesk lietuvių kalbą rankomis“.

VKLIM mokytoja Vilma Ramella-Paia ir mokyklos mokiniai-stovyklos dalyviai LR Seime | Jean-Luc Dang nuotr.

„Vaikai galėjo „pačiupinėti“ kalbą, sužinoti, iš kur kilo atskiri žodžiai, kokiose kitose kalbose vartojami panašūs žodžiai. Juk mūsų kalba – viena seniausių indoeuropiečių kalbų“, – priduria mokytoja.

Išskirtinė šių metų stovyklos detalė – priešpaskutinę renginio dieną stovyklos rūbą pasimatavo ir tėvai, 35 iš jų atvyko į Karklėnų kaimą ir per valandą patys sukūrė spektaklį, dalyvavo teikiant diplomus, kepė ant laužo duoną.

Stovykloje „Pasaulio Lietuva“ - mokymai apie dezinformaciją ir „Pasaulioviziją“

Liepos 14–30 dienomis (dviem pamainomis) 7-tą kartą vyko užsienio lituanistinių mokyklų vaikams skirta stovykla „[Pasaulio Lietuva](#)“.

Vaikai stovykloje veltus darbus, įkvėptus M. L. Čiurlionio, padovanojo projekto rėmėjams Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, taip pat Globalios Lietuvos departamentui ir Vytauto Didžiojo universitetui | Anos Vengrovskajos nuotr.

Stovykla Rodukos kaime (Alytaus apskrityje) prasidėjo džiugiu šurmuliu – į ją suvažiavo, atskrido, atplaukė ir atskubėjo lietuvių vaikai iš net 13 pasaulio šalių: Norvegijos, Airijos, Jungtinės Karalystės, Lietuvos, Portugalijos, Ukrainos, Ispanijos, Italijos, Australijos, Kanados, Lenkijos, Švedijos ir Jungtinių Arabų Emyratų.

Stovyklos „Pasaulio Lietuva“ akimirkos | Organizatorių nuotr.

Diasporos lietuvių vaikai stiprina komandinio darbo ir skaitmeninius įgūdžius, kūrė vaidybinius vaizdo įrašus, stovykloje apsilankę svečiai vedė mokymus ir kūrybinius užsiėmimus. Jaunieji užsienio lietuviai leidosi į išvyką „Čiurlionio takais“: keliaudami nuo senojoje Varėnoje gimusio M. K. Čiurlionio tėviškės, per Liškiavos bažnyčią, kurioje susipažino jo tėveliai, iki Druskininkų, kur menininkas gyveno, kūrė ir mylėjo, atrado ne tik jo istoriją, bet ir meilę Sofijai. Žygio Dzūkijos nacionaliniame parke metu stovyklautojai keliavo partizanų takais, išbandė bunkerius ir pajuto, ką reiškia ištvermė, laisvės troškimas ir vienybė.

Stovyklos „Pasaulio Lietuva“ akimirka | Organizatorių nuotr.

Stovyklos metu taip pat vyko Krašto apsaugos ministerijos finansuojamas projektas „Pasaulio dialogas 2025“. Mokymų tikslas buvo ugdyti jaunimo pilietinį atsparumą ir kritinį mąstymą. Programa pradėta diskutuojant aktualiomis šiuolaikinio pasaulio temomis – apie melagienas, dezinformaciją ir informacinį atsparumą.

„Džiaugiuosi matydama pasaulio lietuvius, susibūrusius ne tik švęsti savo tapatybės, bet ir gilinti žinių bei stiprinti informacinio atsparumo. „Pasaulio dialogas 2025“ – tai investicija į sąmoningą, kritiškai mąstantį jaunimą, kuris kurs ateities Lietuvą – kad ir kur jie gyventų“, – teigia projekto vadovė, PLB Švietimo komisijos pirmininkė Alvija Černiauskaitė.

PLB Švietimo komisijos pirmininkė Alviya Černiauskaitė su stovyklos dalyviais | Organizatorių nuotr.

Mokymus vedė žurnalistė ir visuomenininkė Daiva Žeimytė-Bilienė, kuri ne tik pristatė, kaip veikia melagienų strategijos, jų plitimo mechanizmai ir šaltiniai, bet ir organizavo praktines dirbtuves. Jose jaunuoliai iš 13 pasaulio šalių mokėsi atpažinti manipuliacijas, analizuoti informacijos šaltinius ir gilino kritinio mąstymo įgūdžius.

„Melagienos, dezinformacija, propaganda, sąmokslų teorijos – tai nelengvos temos. Išdėstyti jas vaikams ir paaugliams man asmeniškai buvo tikras iššūkis. Norėjosi kalbėti ne sausa teorija, o per realias istorijas, kad šių laikų jaunuoliai, augantys su socialiniais tinklais ir įvairiomis platformomis, gebėtų atskirti tikrą naujieną nuo melagingos, tikrą paskyrą nuo netikros. Ir mums pavyko! Vaikai buvo smalsūs, išmanūs, išmintingi. Esu tikra – jiems ateityje nebus sunku ieškoti tiesos ir tą tiesą skleisti“, – sako žurnalistė.

Mokymai apie dezinformaciją | Organizatorių nuotr.

Stovyklos organizatoriai laiko skyrė ir muzikai bei kūrybai – dalyviai šoko su stovyklos draugais tapusiais Alytaus kultūros centro folkloro ansamblio „Žvangucis“ nariais, kartu su televizijos ir radijo laidų vedėju Timūru Augucevičiumi leidosi į muzikinę dvikovą, dalyvavo Rumšiškėse vykusiame miuzikle, o stovyklai einant į pabaigą sukūrė „Pasaulioviziją“.

„Pasauliovizija“ | Organizatorių nuotr.

„Čia skambėjo ne tik balsai, bet ir išradingumas, kūrybos proveržiai bei neįtikėtina drąsa – viskas, kas įkvėpia nebijoti būti savimi. Bet už kiekvieno pasirodymo slėpėsi dar kas: stiprus komandos darbas. Matėme, kaip bendradarbiavimas tarp dainininkų, šokėjų, kostiumų dizainerių ir daugelio kitų tampa galinga jėga, kuri kuria magiją“, – „Pasaulioviziją“ apibūdino stovyklos organizatoriai.

Projektas „Pasaulio Lietuva.“

Jei norėtumėte publikuoti straipsnį, prašome nekeisti straipsnio pavadinimo, nurodyti informacijos šaltinį, autorių ir projekto pavadinimą.

MEDIJŲ RĖMIMO FONDAS

2025 M. SUTEIKĖ 4 TŪKST.
EURŲ PARAMĄ PLB PROJEKTUI
„PASAULIO LIETUVA“